

Independent Evaluation Commission for assessing the integrity of candidates
for the position of member in the self-administration bodies of judges and prosecutors

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția
de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

Corrigendum/ 21 august 2023¹

*Decizia nr. 51 din 3 august 2023 cu privire la candidatura Luciei POPESCU,
Candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii*

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor („Comisia”) a deliberat în privat la 19 iulie 2023 și 3 august 2023. Membrii participanți au fost:

1. Herman von HEBEL
2. Victoria HENLEY
3. Nadejda HRIPTIEVSCHI
4. Vitalie MIRON
5. Tatiana RĂDUCANU
6. Nona TSOTSORIA

Comisia emite următoarea decizie, care a fost adoptată în acea dată:

I. Procedura

Lucia POPESCU, expert național pe termen lung la Agenția Expertise France , („candidata”), s-a aflat pe lista candidaților remisă de Parlament în adresa Comisiei, la 5 mai 2023, în vederea evaluării pentru funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii.

Candidata a activat în funcția de procuror la Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, în perioada 2011 – 2013. Din 2013 până în 2015, a deținut funcția de procuror în Secția asistență juridică internațională din cadrul Procuraturii Generale. În perioada 2015 – 2016. a fost lector la Universitatea de Studii Europene din Moldova. Din 2015 până în 2022 a fost consilier juridic și coordonator superior de proiect la Oficiul Consiliului Europei la Chișinău. Din martie 2022, deține funcția de expert național pe termen lung la Agenția Expertise France.

La 12 mai 2023, Comisia a trimis candidatei un chestionar privind integritatea etică pentru a fi completat în mod voluntar și returnat Comisiei până la 1 iunie 2023. Candidata a transmis Comisiei chestionarul completat la 25 mai 2023.

La 18 mai 2023, Comisia a trimis candidatei o solicitare pentru completarea și depunerea până la 25 mai 2023 a Declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare „Legea nr. 26/2022”). Declarația include, de asemenea, lista persoanelor apropiate

¹ La paginile 13 și 15, para. 2. *Sursa mijloacelor financiare pentru economii în numerar de 8.000 EUR în 2020*, combinația de cuvinte “ achiziționarea unei case ” a fost modificată în “ achiziționarea a ¼ dintr-o casă ”.

din sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public, așa cum prevede același articol. Candidata a transmis Comisiei declarația completată la 25 mai 2023.

Comisia a obținut informații din numeroase surse pentru a evalua integritatea financiară și etică a candidatei. Sursele din care s-au obținut informații cu privire la candidații evaluați au inclus, în general, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, instituții financiare, instituții publice, surse deschise precum rețelele de socializare și reportajele jurnalistice de investigație și rapoartele membrilor societății civile. Nu toate sursele au furnizat informații referitoare la fiecare candidat și nu toate informațiile furnizate de surse cu privire la candidată au fost pertinente pentru evaluarea Comisiei. A fost verificată corectitudinea și relevanța tuturor informațiilor primite.

În cazul în care au fost depistate probleme din declarația candidatei, chestionarul privind integritatea etică și informațiile colectate, acele probleme au fost abordate în întrebări scrise adresate candidatei și în timpul audierilor în ședință publică.

Comunicarea scrisă cu candidata:

La 16 iunie 2023, Comisia a trimis candidatei o solicitare de clarificare a informațiilor, care conținea șase întrebări, inclusiv 15 subîntrebări și cinci solicitări de documente suplimentare. Candidata a răspuns în termen, la 21 iunie 2023, la majoritatea întrebărilor dar nu a furnizat documentele solicitate. Candidata a solicitat prelungirea a termenului pentru transmiterea documentelor și a furnizat informații suplimentare la 27 iunie 2023 și 4 iulie 2023.

La 30 iunie 2023, Comisia a trimis candidatei a doua rundă de patru întrebări, inclusiv 14 subîntrebări și cinci solicitări de documente suplimentare, pentru a elucida unele aspecte apărute în timpul evaluării. Candidata a răspuns mai târziu decât termenul solicitat în virtutea unei erori de comunicare și a călătoriei în străinătate, iar la 8 iulie 2023 a răspuns la toate întrebările și a furnizat o parte dintre documentele solicitate.

La 12 iulie 2023, Comisia a trimis a treia rundă de una întrebare, inclusiv șase subîntrebări și una solicitare de documente suplimentare, pentru a elucida unele aspecte care au apărut în cadrul evaluării. Candidata a răspuns la toate întrebările și a furnizat o parte din documentele solicitate, în termen, la 13 iulie 2023.

Candidata nu a solicitat accesul la materialele evaluării conform art. 12 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 26/2022 și, prin urmare, nu a primit materialele.

La 19 iulie 2023, candidata a participat la audieri în ședință publică a Comisiei.

II. Cadrul normativ privind evaluarea

Evaluarea de către Comisie a integrității candidaților constă în verificarea integrității etice și a integrității financiare a acestora (art. 8 alin. (1) din Legea nr. 26/2022).

Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă:

- a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;
- b) în privința acestuia nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție sau faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr. 82/2017;
- c) nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.

O serie de versiuni ale codurilor de etică au fost aplicabile procurorilor în perioada de timp cuprinsă de evaluare. Codurile au fost: *Codul de etică al procurorului*, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 303/35 din 27 decembrie 2007, *Codul de etică al procurorului*, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-3d-228/11 din 4 octombrie 2011, *Codul de etică și conduită al procurorului*, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-173/15 din 30 iulie 2015 și *Codul de etică al procurorilor*, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, modificat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 1 din 22 februarie 2019.

Avizul nr. 13 al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) ”Independența, responsabilitatea și etica procurorilor”, adoptat la 23 noiembrie 2018 („CCPE (2018) Op. No. 13”) oferă îndrumări suplimentare.

Conform art.8 alin. (4) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate financiară dacă:

- a) averea candidatului a fost declarată în modul stabilit de legislație;
- b) Comisia constată că averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform art. 8 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia verifică:

- a) respectarea de către candidat a regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și a veniturilor impozabile, și în partea ce ține de achitarea drepturilor de import și drepturilor de export;
- b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
- c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri;
- d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2);
- e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care candidatul, persoana specificată la art. 2 alin. (2) sau persoana juridică în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi este parte contractantă;
- f) dacă există sau nu donații în care candidatul sau persoana specificată la art. 2 alin. (2) are statut de donatar sau de donator;
- g) alte aspecte relevante pentru clarificarea originii averii candidatului și pentru justificarea acesteia.

În aprecierea criteriilor aferente integrității etice și integrității financiare și în luarea deciziilor cu privire la acestea, Comisia nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv (art. 8 alin. (6) din Legea nr. 26/2022). Comisia apreciază materialele acumulate cu privire la candidați după intima sa convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are o forță probantă prestabilită fără aprecierea lui de către Comisie (art. 10 alin. (9) din Legea nr. 26/2022).

Se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată (art.13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022).

După cum se menționează în Raportul Comisiei de la Veneția cu privire la verificarea integrității judecătorilor și procurorilor în Kosovo, „Într-un sistem de verificări prealabile de integritate, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în caz de simpla îndoială, pe baza unei evaluări a riscurilor. Cu toate acestea, decizia de a evalua negativ un deținător actual al postului ar trebui să fie legată de un indiciu de încălcare a legii, de exemplu avere inexplicabilă, chiar dacă nu poate fi dovedit dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale”. Totodată, „În alte investigații, cum ar fi verificarea mai largă a integrității, sarcina probei se va realiza pe baza balanței probabilităților”. Comisia de la Veneția, CDL-AD(2022)011-e, Kosovo - Opinia referitoare la documentul de concept privind verificarea integrității judecătorilor și procurorilor

și proiectul de amendamente la Constituție, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 131-a sesiune plenară (Veneția, 17-18) iunie 2022), §§10,9.

Inversarea sarcinii probei către candidat, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată admisibilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar și în verificarea integrității judecătorilor în exercițiu care își pot pierde funcțiile sau pot fi sancționați în alt mod ca consecință a evaluării. În cauza *Xhoxhaj contra Albaniei*, nr. 15227/19, §352, 31 mai 2021, Curtea a afirmat că „nu este per se arbitrar, în sensul aspectului „civil” al articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să revină reclamantului în procedura de verificare a integrității după ce CIC [Comisia Independentă de Calificare] a pus la dispoziție constatările preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei”.

În temeiul art. 5 alin. (1) din Regulamentul de evaluare al Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, aprobat la 2 mai 2022 în temeiul Legii nr. 26/2022 (în continuare „Regulament de evaluare”), numai dacă un candidat întrunește pe deplin toți indicatorii, așa cum sunt definiți în art. 8 alin. (2) – (5) din Legea nr. 26/2022, se consideră că acesta corespunde criteriilor de „integritate etică și financiară”.

III. Evaluarea candidatei

În timpul audierilor candidata a fost întrebată despre următoarele aspecte financiare și etice:

1. Nedecларarea conturilor bancare, împrumuturilor și bunurilor imobile în declarațiile anuale pentru 2012 - 2015

a. Faptele

Conturi bancare

În perioada 2012 – 2015, candidata a activat în funcția de procuror și a fost subiectul declarării conform art. 3 din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (în vigoare în 2012 – 2016).

În această perioadă, candidata deținea trei conturi bancare pe numele său. Candidata nu a declarat două dintre aceste conturi în nicio declarație anuală cu privire la venituri și proprietate (în continuare „declarație anuală”) depusă la Comisia Națională de Integritate (în continuare „CNI”) în această perioadă. Candidata a declarat cel de-al treilea cont bancar doar în declarația sa anuală

pentru 2013, nu și declarațiile sale anuale pentru 2014 și 2015. În plus, candidata nu a declarat cinci conturi bancare active înregistrate pe numele soțului său.

În primul cont bancar pe numele candidatei, deschis în 2008, nu au avut loc tranzacții din anul 2009. În al doilea cont bancar pe numele ei, deschis în 2011, nu au avut loc tranzacții începând din 2011. Al treilea cont bancar pe numele ei, deschis în 2012, care a fost declarat în declarația anuală pentru 2013, a fost utilizat doar pentru primirea salariului și nu au avut loc tranzacții suspecte în acest cont.

În răspuns la întrebările scrise din partea Comisiei, candidata a explicat că în perioada 2012 – 2015, ea a indicat în declarațiile anuale sumele de salariu pe care le-a primit în calitate de procuror și pe care le-a primit soțul său. Conturile bancare personale ale candidatei nu au fost declarate deoarece a avut opinia, pe care ulterior a constatat că este greșită, că prin declararea sumelor de salariu transferate în contul său bancar, cerințele privind declararea activelor au fost îndeplinite în totalitate.

În răspuns la întrebările scrise ale Comisiei, candidata a argumentat că, în conformitate cu interpretarea sa a cadrului legal relevant la momentul respectiv, aceste conturi bancare nu erau proprietatea sa, ci proprietatea băncii. În ceea ce privește conturile de salariu, ea credea că era responsabilitatea angajatorului să selecteze banca, iar angajatul era obligat să primească un card de la acea bancă. În cazul conturilor bancare legate de împrumuturi, ea credea că a fost responsabilitatea băncii să aprobe cererea de împrumut, ca urmare a căreia un împrumutător a încheiat un contract de credit cu banca și banca a deschis un cont bancar în numele clientului în acest scop specific.

Atât în răspunsul la întrebările scrise, cât și la audieri, candidata a explicat că în acea perioadă, se utiliza un nou formular de declarație și existau practici neconsecvente printre colegii săi de la Procuratură în privința completării declarațiilor anuale. Acest lucru a determinat-o să omită să introducă informații despre toate conturile bancare active în declarațiile sale anuale pentru perioada 2012 – 2015. În cursul anului 2014 și 2015, au avut loc mai multe discuții între colegii săi despre modul de completare a formularelor de declarație și anume atunci și-a dat seama că a interpretat eronat legea

În ceea ce privește conturile bancare deținute de soțul său, candidata a explicat în răspunsurile la întrebările scrise că nu le-a declarat pentru că nu cunoștea toate detaliile relevante despre aceste conturi. Cu toate acestea, candidata a declarat salariul soțului său în declarațiile sale anuale. Soțul său, care era, de asemenea, subiect al declarării, a declarat în declarațiile sale anuale salariul și conturile bancare privind împrumuturile contractate.

La audiere, candidata a clarificat că în timpul anilor în care atât ea, cât și soțul său aveau obligația de a depune declarații anuale, fiecare dintre ei le depuneau separat. Abia în timpul evaluării actuale a descoperit că soțul său, nu numai că a declarat salariul său, dar și conturile bancare în

declarațiile sale anuale pentru perioada 2012 – 2015, în timp ce ea a declarat salariile lor, dar nu și conturile lor bancare în declarațiile sale anuale din perioada 2012 – 2015. Ea a confirmat din nou că ar fi trebuit să declare atât salariile, cât și conturile bancare și că aceasta a fost o omisiune din partea sa.

Candidata a accentuat, atât în răspunsurile sale scrise, cât și la audiere, nedeclararea conturilor bancare nu a fost rezultatul unei intenții de a ascunde ceva și nu a dus la tănuirea unor sume de bani față de autorități, deoarece toate mijloacele bănești transferate prin acele conturi aveau o destinație legală, cum ar fi salariul, un împrumut etc., iar toate mijloacele bănești au fost complet declarate în declarațiile sale anuale.

În perioada în care candidata era obligată să depună declarații anuale, soțul său deținea cinci conturi bancare active, care nu au fost declarate de către candidată. Două conturi bancare, deschise în 2013 și 2014, au fost utilizate pentru primirea salariului și nu au apărut tranzacții suspecte în aceste conturi. Un alt cont bancar, deschis în 2011, a fost utilizat doar o singură dată, în 2011, pentru o tranzacție de 500 EUR. Un alt cont bancar a fost deschis în 2013, dar nu au fost înregistrate tranzacții în acel cont, iar un al treilea cont bancar, deschis în 2015, a fost folosit pentru a rambursa un împrumut primit în acel an.

Împrumuturi

Candidata și soțul său au contractat două împrumuturi, unul în 2007 și unul în 2012, care au fost declarate în unele, dar nu în toate declarațiile anuale ale candidatei pentru perioada 2012 – 2015.

În 2007, a fost contractat un împrumut în sumă de 360.000 MDL de la o bancă din Republica Moldova, cu termen de rambursare în 2017. Cererea privind acest împrumut a fost depusă de unul dintre părinții soțului candidatei, înainte de căsătoria candidatei și soțului său din 2008. Scopul împrumutului a fost renovarea unui apartament în mun. Chișinău, deținut în coproprietate de soțul său și familia acestuia, soțul fiind codebitor al împrumutului. În 2017, împrumutul a fost rambursat de către unul din socrii candidatei, care, conform declarației candidatei, a fost debitorul principal. Împrumutul nu a fost declarat în declarațiile anuale ale candidatei pentru 2012, 2013 și 2014. Candidata a explicat Comisiei, atât în răspunsuri la întrebările scrise ale Comisiei, cât și la audiere, că inițial nu cunoștea de existența acestui împrumut. Ulterior, când a aflat despre împrumut (după ce s-a căsătorit cu soțul său în august 2008), candidata a avut părerea eronată că, deoarece nu avea statutul de debitor al creditului, nu era obligată să-l declare. La audiere, candidata a afirmat, de asemenea, că legea de atunci nu era în totalitate clară și lăsa loc pentru interpretări. În urma discuțiilor cu colegii din cadrul Procuraturii, candidata a realizat că interpretarea sa a legii, la acea vreme, nu fusese corectă. Candidata a indicat că împrumutul a fost declarat de soțul său în declarațiile sale anuale pentru 2012 – 2015. Candidata a susținut, astfel, că nicio informație nu a fost tănuită de autorități. Candidata și-a corectat eroarea și a împrumutul în declarația sa anuală pentru 2015.

În 2012, a fost contractat un împrumut în sumă de 30.000 MDL de la o bancă din Republica Moldova, cu termen de rambursare în 2015. Cererea pentru acest împrumut a fost depusă de un membru al familiei soțului candidatei, iar soțul a deținut calitatea de fidejutor. Împrumutul nu a fost indicat în declarațiile anuale ale candidatei pentru 2012, 2013 și 2014. Din nou, atât în răspunsurile la întrebările scrise ale Comisiei, cât și la audiere, candidata a afirmat că a considerat eronat că nu este obligată să declare împrumutul, deoarece nu avea statutul de debitor. Împrumutul a fost declarat de soțul său în declarațiile sale pentru anii 2012 – 2015. Candidata a susținut, astfel, că nicio informație nu a fost tăinută autorităților. Candidata și-a corectat această eroare și a indicat acest împrumut în declarația sa anuală pentru 2015.

Bunul imobil

Conform informațiilor disponibile Comisiei, din 2004 soțul candidatei este coproprietar, împreună cu familia sa, al unui apartament de 55,6 m.p. în mun. Chișinău, ca rezultat al privatizării. În declarațiile anuale ale candidatei pentru 2012 – 2014, nu a menționat acest apartament ca fiind un bun deținut de soțul său, dar a declarat acest bun în declarația sa anuală pentru 2015.

În răspunsurile la întrebările scrise ale Comisiei, candidata a explicat că neindicarea apartamentului în declarațiile sale anuale pentru 2012 – 2014 a fost rezultatul faptului că soțul său nu i-a comunicat în detaliu despre bunurile pe care le deținea în acea perioadă. La audiere, candidata a explicat că nu cunoștea de statutul soțului său de coproprietar al apartamentului, deoarece după căsătorie, ea și soțul ei nu au locuit niciodată în apartament, dar au locuit, după cu părinții ei. Când a aflat despre dreptul de coproprietate al soțului său asupra apartamentului, ea l-a inclus în declarația sa anuală pentru 2015. La audiere, candidata a confirmat că a fost o omisiune din partea ei de a nu declara acest bun imobil în declarațiile sale anuale anterioare. Cu toate acestea, candidata a accentuat că soțul său declarase acest bun imobil în declarațiile lui anuale pentru 2012 – 2014.

b. Cadrul normativ

Conform art. 8 alin. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 26/2022, pentru a stabili dacă un candidat corespunde criteriului de integritate financiară, Comisia trebuie să verifice respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Se consideră că un candidat nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă averea candidatului nu a fost declarată în modul stabilit de legislație.

Suplimentar, conform art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. c), d) și e) din Legea nr. 26/2022, Comisia este obligată să verifice dacă averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate, să verifice modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2) și să verifice existența contractelor de

împrumut, credit sau altor contracte în care candidatul sau persoanele specificate la art. 2 alin. (2) sunt părți contractante.

În temeiul art. 8 alin. (2) lit. c), alin. (4) lit. a) și alin. (5) lit. b), c), d) și e) din Legea nr. 26/2022, nedeclararea de către candidat a averii și a intereselor personale în modul stabilit de lege, constituie o neconformitate cu criteriile de integritate etică și integritate financiară, conform art. 8 alin. (2) lit. c).

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

„Persoane apropiate”, conform definiției din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, sunt: soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și unor persoane cu funcții de conducere (în vigoare până la 1 august 2016), prevedea că subiecții declarării declară în declarațiile anuale toate activele financiare, adică conturile bancare, fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale ale declarantului sau ale membrilor familiei lui, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de el sau de membrii familiei lui, precum și alte active financiare.

Conform art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și unor persoane cu funcții de conducere (în vigoare până la 1 august 2016), subiecții declarării declară bunurile mobile și imobile de toate tipurile, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață ori aflate în posesia declarantului sau a membrilor familiei lui în baza contractelor de mandat, de comision, de administrare fiduciară, precum și a contractelor translativ de posesie și de folosință (locațiune, arendă, leasing, comodat) la data depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate.

Conform art. 4 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și unor persoane cu funcții de conducere (în vigoare până la 1 august 2016),

subiecții declarării declară datoriile sub formă de debite (inclusiv taxe neachitate), ipoteci, garanții emise în beneficiul unor terți, împrumuturi și credite.

Conform Regulamentului de evaluare, art. 5 alin. (2), la evaluarea integrității etice a unui candidat, Comisia poate lua în considerare seriozitatea sau gravitatea, contextul adiacent și premeditarea asociată oricărui incident de integritate etică și, în cazul incidentele minore, dacă a existat o perioadă de timp suficientă fără incidente ulterioare. La determinarea gravității, Comisia va lua în considerare toate circumstanțele, inclusiv, dar fără a se limita la următoarele:

- a. dacă incidentul a fost un eveniment singular;
- b. lipsa unor prejudicii sau producerea de prejudicii nesemnificative în adresa intereselor private sau publice (inclusiv încrederii publice) – cum ar fi o încălcare obișnuită a regulamentului rutier;
- c. sau care nu este percepută de către un observator obiectiv drept atitudine lipsită de respect față de ordinea socială care decurge din nerespectarea regulilor și reglementărilor.

c. Motivarea

Conform art. 8 alin. (2) lit. c), alin. (4) lit. a) și alin. (5) lit. b) din Legea nr.26/2022, Comisia este obligată să verifice dacă candidata a respectat regimul juridic al declarării averii și a intereselor personale.

În perioada 2012 - 2015, candidata a activat în funcția de procuror și era subiect al declarării veniturilor și proprietății, conform art. 3 din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și unor persoane cu funcții de conducere. Potrivit acestei legi, candidata avea obligația de a declara conturile bancare, împrumuturile și bunurile imobile ale sale și ale persoanelor apropiate.

Candidata a admis mai multe omisiuni în legătură cu declarațiile anuale pe care era obligată să le depună. Aceste omisiuni s-au referit la mai multe conturi bancare, unele deschise pe numele său și unele - pe numele soțului său; la două împrumuturi pentru care soțul său era codebitor sau fidejutor și la un bun imobil, deținut de soțul său în coproprietate. Omisiunile din declarații s-au referit la declarațiile anuale pe care candidata era obligată să le depună pentru 2012 – 2014. În declarația sa anuală pentru anul 2015, candidata a corectat aproape toate aceste omisiuni, cu excepția declarării conturilor bancare.

Declarațiile anuale depuse la CNI (și, începând cu 2016, la Autoritatea Națională de Integritate) joacă un rol crucial în monitorizarea integrității financiare și etice a procurorilor, judecătorilor și altor funcționari publici, precum și în depistarea corupției. Conform art. 6 alin. (1) din Regulamentul de evaluare, veniturile sau cheltuielile nedeclarate sunt relevante pentru integritatea financiară, în măsura în care acestea nu au fost declarate veridic, dar și pentru

integritatea etică, inclusiv, dar fără a se limita la, în măsura în care acestea se referă la venituri secundare interzise, evaziune fiscală sau încălcarea prevederilor privind combaterea spălării banilor. Nedeclararea veniturilor, activelor și obligațiilor financiare generează în mod inevitabil preocupări cu privire la integritatea financiară și etică.

Candidata avea trei conturi bancare pe numele său, dar nu a declarat două dintre aceste conturi în niciuna din declarațiile sale anuale pentru 2012 – 2015 și a declarat doar un cont bancar în declarația sa anuală pentru 2013. De asemenea, candidata nu a declarat cinci conturi bancare înregistrate pe numele soțului său. În plus, un credit la care soțul său era codebitor, un alt credit la care soțul său era fidejutor și un apartament, la care soțul său, împreună cu familia sa, erau coproprietari, au fost indicați de candidată doar în declarația sa anuală pentru 2015, nu și în declarațiile sale anuale anterioare pentru 2012 – 2014.

Comisia a constatat că circumstanțele referitoare la candidată și nedeclararea conturilor bancare, creditelor și bunului imobil pentru perioada 2012 – 2015 au fost relevante pentru evaluarea candidatei.

După cum procedează în cazurile în care candidații nu au declarat în totalitate conturile bancare conform legii, Comisia a revizuit informațiile despre conturile bancare care nu au fost declarate în ceea ce privește perioada de nedeclarare, nivelul de activitate, tipul de cont și prezența unor tranzacții suspecte. Două dintre conturile bancare ale candidatei nu au înregistrat nicio tranzacție în perioada 2012 – 2015. Cel de-al treilea cont bancar a fost folosit, doar pentru primirea salariului. Nu au fost identificate tranzacții suspecte cu referire la acest cont, iar mijloacele bănești din conturi au fost declarate de către candidată în toate declarațiile anuale. Din cele cinci conturi bancare înregistrate pe numele soțului candidatei, două conturi nu au fost utilizate în perioada 2012 – 2015, alte două conturi au fost conturi salariale în care nu s-au înregistrat tranzacții suspecte și un cont a fost utilizat pentru rambursarea unui împrumut. Candidata a declarat veniturile soțului său în toate declarațiile anuale pentru perioada 2012 – 2015. Soțul său a declarat, de asemenea, veniturile sale în acești ani și a declarat, de asemenea, toate conturile bancare, deținute pe numele său. Comisia consideră că nu a existat nicio intenție sau temei de tăinuire sau de nedeclarare a acestor conturi bancare iar omisiunea candidatei de a le indica a fost evident bazată pe o practică inconsecventă în cadrul Procuraturii, în care candidata activa la momentul respectiv, și o interpretare greșită a cerințelor legii. Candidata însăși a recunoscut în repetate rânduri că propria interpretare a legii, în anii 2012 – 2015 fusese incorectă și că nu a existat vreo intenție de a ascunde veniturile sau bunurile.

În ceea ce privește cele două împrumuturi, care nu au fost declarate de candidată în declarațiile anuale pentru 2012 - 2014, Comisia a reținut că primul împrumut a fost contractat înainte ca ea cu soțul să se căsătorească în 2008. Potrivit candidatei, inițial nu a fost informată că soțul său este coproprietarul apartamentului în care locuiau părinții lui sau despre împrumutul luat pentru renovarea acestui apartament. Mai târziu, candidata a crezut eronat că nu trebuie să declare împrumuturile în declarațiile sale anuale deoarece nu avea statutul de debitor în aceste

împrumuturi. Abia referindu-se la declarația sa anuală pentru 2015 candidata și-a dat seama că era obligată să declare împrumuturile. Ambele împrumuturi au fost declarate de soțul său în declarațiile anuale proprii pentru 2012 – 2015. Candidata a recunoscut că nedeclararea a fost o omisiune din partea sa și o încălcare a legii. Comisia nu a identificat nicio rea intenție din partea candidatei sau vreun beneficiu pentru ea, rezultat din nedeclararea acestor împrumuturi.

Candidata nu a indicat în declarațiile anuale pentru 2012 – 2014 apartamentul deținut de soțul său în coproprietate. Candidata a explicat Comisiei că inițial nu cunoștea de dreptul de proprietate al soțului său, care fusese stabilit cu mult înainte ca ea și soțul să se căsătorească în 2008. De asemenea, a subliniat faptul că ea și soțul ei nu au locuit niciodată în apartament, după căsătorie. Când a aflat mai multe detalii despre dreptul de coproprietate al soțului său, a inclus apartamentul în declarația sa anuală pentru 2015. Candidata a recunoscut că nedeclararea acestui bun a fost o omisiune din partea sa și că ar fi trebuit să-l includă și în declarațiile sale anuale pentru 2012 – 2014. Soțul său a indicat constant dreptul său de coproprietate asupra acestui apartament, în declarațiile sale anuale.

Deși conturile bancare, împrumuturile și bunul imobil ar fi trebuit declarate în declarațiile anuale pe care candidata le-a depus pentru 2012 - 2015, ea a furnizat în acest sens Comisiei explicații detaliate și toate informațiile necesare. De asemenea, a recunoscut că a omis să declare aceste active/pasive, în mare parte din cauza unei interpretări incorecte a legii și a unei practici neconsecvente de declarare, în cadrul Procuraturii unde activa la momentul respectiv. Când a înțeles că interpretarea și practica erau incorecte, candidata s-a asigurat că a declarat împrumuturile și bunul imobil în declarația sa anuală pentru 2015.

Comisia a putut să concluzioneze că în conturile bancare nu au fost identificată nicio tranzacție suspectă, că atât candidata cât și soțul său au declarat toate veniturile lor și că împrumuturile aferente soțului său și bunul imobil deținut de soțul candidatei au fost declarate în mod consecvent de către acesta în declarațiile anuale proprii. Deși aceste nedeclarări constituie o încălcare a regimului juridic privind declararea averii, acestea nu constituie un dubiu serios pentru nepromovarea candidatei.

Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia nu are dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatei cu criteriul de integritate etică conform art. 8 alin (2) lit. c) și criteriul de integritate financiară conform art. 8 alin. (4) lit. a) și alin. (5) lit. b) – e) din Legea nr. 26/2022 cu referire la nedeclararea conturilor bancare, împrumuturilor și bunului imobil, deoarece candidata a atenuat preocupările Comisiei cu privire la acest aspect.

2. Sursa mijloacelor financiare pentru economii în numerar de 8.000 EUR în 2020

a. Faptele

La 4 august 2020, candidata și soțul său au achiziționat $\frac{3}{4}$ dintr-o casă² de 109,2 m.p. în municipiul Chișinău. În aceeași zi, ei au încheiat un contract de ipotecă cu o bancă din Republica Moldova pentru suma de 800.000 MDL. Valoarea cadastrală a bunului este de 941.911 MDL (aprox. 47.716 EUR). Atât soțul candidatei, în declarațiile sale anuale, cât și candidata în declarațiile sale către Comisie, au declarat valoarea proprietății în sumă de 48.000 EUR. Candidata a furnizat o copie a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobilul, un raport de evaluare pentru casă și alte documente aferente acestei tranzacții.

Candidata a explicat ca răspuns la întrebările scrise ale Comisiei că sursele mijloacelor bănești pentru achiziționarea casei au fost ipoteca de 800.000 MDL (estimativ 40.000 EUR) și o sumă suplimentară de 8.000 EUR (estimativ 157.920 MDL) din economiile acumulate din salariile candidatei și ale soțului ei.

După achiziționarea bunului, între anii 2020 - 2023, candidata și soțul ei au cheltuit resurse suplimentare pentru o serie de îmbunătățiri și reparații ale casei. Candidata a explicat că, deși casa era locuibilă, au fost necesare anumite lucrări de reparație, unele dintre ele fiind executate de candidată și soțul ei, cu ajutorul membrilor familiei. Candidata a estimat costurile totale ale lucrărilor de reparații la 210.000 MDL (40.000 MDL în 2020, 60.000 MDL în 2021, 60.000 MDL în 2022 și 50.000 MDL în 2023). Potrivit candidatei, plățile pentru aceste reparații au fost făcute din bugetul familiei.

Soțul candidatei avea obligația să depună o declarație anuală pentru 2019. În acea declarație, depusă în martie 2020, cu cinci luni mai devreme de achiziționarea casei, nu a declarat careva economii de numerar. Conform art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării avea obligația să declare numerarul care depășea valoarea a 15 salarii medii pe economie, care a fost de 119.295 MDL pentru 2020. Suma de 8.000 EUR, economii pe care candidata a susținut că le-a folosit pentru achiziționarea casei în august 2020, constituiau estimativ 157.920 MDL.

În răspunsul la o întrebare scrisă a Comisiei, candidata a declarat că, deși nu-și amintea suma exactă a economiilor în numerar pe care le aveau în acea perioadă, economiile au fost „cu siguranță mai mari de 100.000 MDL”. Totodată, a menționat că, potrivit soțului său, economiile erau mai mici de 119.295 MDL. La audiere, candidata a confirmat că economiile în numerar erau mai mici de 119.295 MDL la sfârșitul lunii martie 2020, altfel soțul său ar fi declarat economiile. Ea a explicat că între sfârșitul lunii martie și începutul lunii august 2020, au reușit să economisească suplimentar aproximativ 40.000 MDL, deoarece ea și soțul său căutau activ o locuință pentru a o achiziționa și, prin urmare, doreau să acumuleze economii suplimentare. De asemenea, a explicat că la acel moment locuiau încă cu părinții săi și ambii lucrau. Candidata era

² Termenul „casă” modificat în „3/4 dintr-o casă”.

angajata Oficiului Consiliului Europei din Republica Moldova, fiind scutită de plata impozitelor pe venit, iar soțul său activa în funcția de judecător.

b. Cadrul normativ

Conform art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. c) – e) din Legea nr. 26/2022, Comisia este obligată să verifice dacă averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate, modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2) și existența contractelor de împrumut, credit sau altor contracte în care candidatul sau persoanele specificate la art. 2 alin. (2) sunt părți contractante.

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

„Persoane apropiate”, conform definiției din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, sunt: soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 4 alin. (1) lit. d) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în vigoare în 2020), subiecții declară activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 678/2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020, salariul mediu pe economie în anul 2020 a fost 7.953 MDL.

Conform art. 6 alin. (1) din Regulamentul de evaluare, veniturile sau cheltuielile nedeclarate sunt relevante pentru integritatea financiară, în măsura în care acestea nu au fost declarate veridic, dar și pentru integritatea etică, inclusiv, dar fără a se limita la, în măsura în care acestea se referă la venituri secundare interzise, evaziune fiscală sau încălcarea prevederilor privind combaterea spălării banilor. Anexa la Regulamentul de evaluare, la art. 6 alin. (2), definește metoda de calculare a averii nedeclarate.

c. Motivarea

Conform art. 8 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 26/2022, Comisia este obligată să verifice dacă averea dobândită de către candidată în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

La 4 august 2020, candidata și soțul său au cumpărat $\frac{3}{4}$ dintr-o casă³ în mun. Chișinău, care a fost achitată printr-un credit ipotecar și din economii în sumă de 8.000 EUR (estimativ 157.920 MDL), acumulate din salariile candidatei și ale soțului său. În martie 2020, soțul candidatei era obligat să depună declarația anuală pentru 2019, în care nu a declarat careva economii în numerar. Soțul ar fi fost obligat să declare economiile în numerar dacă acestea ar fi depășit valoarea a 15 salarii medii pe economie, care constituiau 119.295 MDL pentru anul 2020. Având în vedere că suma de 8.000 EUR, economii în numerar, pe care candidata a susținut că au folosit-o pentru achiziționarea casei în august 2020, a însumat 157.920 MDL, Comisia a solicitat candidatei să explice cum, ea și soțul său, au reușit să economisească în jur de 40.000 MDL (estimativ 2.000 EUR) pe parcursul a cinci luni.

Candidata a explicat că acumularea economiilor suplimentare de aproximativ 40.000 MDL, între sfârșitul lunii martie și începutul lunii august 2020, au fost rezultatul faptului că, în acea perioadă, ea și soțul său locuiau încă cu părinții săi și erau activ implicați în căutarea unui bun imobil pentru achiziționare. Astfel, ei au dorit să acumuleze economii suplimentare pentru a-și putea permite o locuință. Candidata a mai menționat că, ea lucra la Oficiul Consiliului Europei în Republica Moldova și nu era obligată să achite impozit pe venit, obținut din salariul său iar soțul său activa în funcția de judecător. Potrivit candidatei, aceste circumstanțe le-au permis să acumuleze economiile respective. Candidata a fost în măsură să atenueze eventualele preocupări pe care Comisia le-ar fi avut cu referire la sursa mijloacelor bănești utilizate pentru a acumula economiile suplimentare de aproximativ 40.000 MDL în perioada de la sfârșitul lunii martie până la începutul lunii august 2020.

Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia nu are dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatei cu criteriul de integritate financiară conform art. 8 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 26/2022, cu referire la capacitatea de a face economii suficiente, în perioada martie – august 2020, pentru a achiziționa a $\frac{3}{4}$ dintr-o casă la 4 august 2020, deoarece candidata a atenuat preocupările Comisiei cu privire la acest aspect.

3. Contribuții din partea soțului candidate și a membrilor de familie apropiați, pentru rambursarea unui împrumut

a. Faptele

Soțul candidatei, în comun cu părinții săi și sora sa deține în coproprietate un apartament de 55,6 mp în mun. Chișinău, care a fost privatizat în anul 2004. În 2007, unul dintre părinții soțului său

³ Idem.

a contractat un împrumut de 360.000 MDL de la o bancă din Republica Moldova, pe perioada 2007 - 2017, cu rata dobânzii de 17%, în scopul renovării acestui apartament. Conform candidatei, principalul creditor a fost unul dintre părinții soțului său, iar restul familiei au fost codebitori. Candidata a informat Comisia că soțul său nu a suportat niciun fel de cheltuieli în legătură cu acest împrumut. Împrumutul a fost rambursat în anul 2017.

La 11 iulie 2016, soțul candidatei a contractat un împrumut ipotecar în sumă de 350.000 MDL de la o bancă din Republica Moldova, pentru perioada 2016 – 2032, cu rata dobânzii de 12%, pentru același apartament. Candidata a informat Comisia că acest împrumut a fost necesar pentru renovarea apartamentului, care se afla într-o stare deplorabilă din cauza utilizării constante și a inundațiilor frecvente de la vecinii de la etajul superior, cauzate de starea proastă a țevilor. Candidata a menționat și că proprii săi copii petreceau regulat timpul la bunicii lor în apartament și că ea și soțul său doreau să asigure un anumit nivel de bunăstare pentru socri. Candidata a explicat, de asemenea, că consideră acest împrumut a fi o investiție în apartament, în virtutea discuțiilor despre trecerea apartamentului prin moștenire către soțul său.

Potrivit informațiilor furnizate de Bursa imobiliară ”LARA” (în continuare Bursa ”LARA”), în 2007 (când a fost contractat primul împrumut pentru apartament), apartamente similare se vindeau la un preț de aproximativ 31.414 EUR (estimativ 635.000 MDL). Conform informațiilor Bursei „LARA”, în 2016 (când a fost contractat al doilea împrumut pentru apartament), apartamente similare se vindeau la prețul de aproximativ 28.356 EUR (estimativ 575.000 MDL).

La audiere, candidata a confirmat existența ambelor împrumuturi și că scopul lor a fost renovarea apartamentului. Ea a explicat că primul împrumut a fost contractat de unul dintre socrii săi și atât ea, cât și soțul său nu au contribuit la rambursarea acestui împrumut, deoarece erau tineri specialiști, cu salarii modeste. Candidata a menționat că ambii socri erau medici în acea perioadă și aveau posibilitatea să ramburseze împrumutul. În 2016, soțul ei a contractat un împrumut pentru apartament în vederea efectuării unor reparații necesare. Până atunci, unul dintre socrii săi a pensionat, iar ea și soțul său aveau amândoi venituri stabile și suficiente pentru a rambursa împrumutul. Socrii săi nu au contribuit financiar la rambursarea împrumutului. Candidata a oferit, de asemenea, detalii despre diversele renovări care au fost necesare de-a lungul anilor din cauza inundațiilor frecvente și despre alte îmbunătățiri necesare.

b. Cadrul normativ

Conform art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. e) din Legea nr. 26/2022, Comisia este obligată să verifice dacă averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate și existența contractelor de împrumut, credit sau altor contracte în care candidatul sau persoanele specificate la art. 2 alin. (2) sunt părți contractante.

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016

privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

„Persoane apropiate”, conform definiției din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, sunt: soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

c. Motivarea

Conform art. 8 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 26/2022, Comisia este obligată să verifice dacă averea dobândită de către candidată în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Din 2004, soțul candidatei este coproprietarul unui apartament în mun. Chișinău, în care locuiesc părinții săi. În 2007, unul dintre socrii săi a contractat un împrumut în sumă de 360.000 MDL, la care soțul candidatei a fost codebitor, în scopul efectuării unor renovări la apartament. Soțul candidatei nu a suportat cheltuieli în legătură cu acest împrumut. În 2016, soțul candidatei a contractat un împrumut ipotecar în sumă de 350.000 MDL pentru același apartament, tot în scopul renovării. Conform candidatei, apartamentul era într-o stare deplorabilă, ca urmare a utilizării constante și a inundațiilor frecvente din apartamentul vecinilor, de la etajul superior. Candidata și soțul său doreau să asigure un anumit nivel de bunăstare pentru socri și, de asemenea, pentru copiii lor care stăteau, în mod regulat, acolo cu bunicii.

Candidata a furnizat informații detaliate și consecvente cu referire la scopul împrumuturilor pentru renovarea apartamentului și responsabilitățile respective ale soțului și socrilor săi pentru rambursarea împrumuturilor. Primul împrumut, din 2007, a fost contractat de unul dintre socri, care, la momentul respectiv, erau medici și aveau posibilitatea să ramburseze împrumutul. Cel de-al doilea împrumut a fost contractat de către soțul său, deoarece la momentul respectiv, unul dintre socrii se pensionase, candidata și soțul său, aveau ambii, un venit stabil și suficient pentru a rambursa împrumutul. Ea și soțul său nu au contribuit financiar la rambursarea primului împrumut. Socrii nu au contribuit financiar la rambursarea celui de-al doilea împrumut. La audiere, candidata a oferit detalii despre diferitele renovări care au fost făcute de-a lungul anilor. Candidata a fost în măsură să atenueze eventualele preocupări pe care Comisia le-a avut cu referire la scopul împrumuturilor și sursele mijloacelor bănești utilizate de socrii săi și de către ea și soțul său.

Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia nu are dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatei cu criteriul de integritate financiară conform art. 8 alin. (4) lit. b), d) și e) din Legea nr. 26/2022, cu referire la două împrumuturi acordate în legătură cu renovarea unui apartament, deținut în coproprietate de soțul candidatei,

părinții și sora acestuia, deoarece candidata a atenuat preocupările Comisiei cu privire la acest aspect.

IV. Decizia

În temeiul art. 8 alin. (1), (2) și (4) și art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, Comisia a decis că candidata întrunește criteriile de integritate etică și financiară și, astfel, promovează evaluarea.

V. Calea de atac și publicarea deciziei

Conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, decizia poate fi contestată de către candidata evaluată în termen de 5 zile de la data recepționării deciziei motivate.

Conform art. 13 alin. (7) din Legea nr. 26/2022, decizia este transmisă prin email candidatei și instituției responsabile de organizarea alegerilor sau, după caz, a concursului, care în cazul dat este Parlamentul. În cazul în care candidata, în termen de 48 de ore de la momentul expedierii deciziei, nu notifică Comisia despre refuzul său privind publicarea, decizia se publică pe pagina web a Parlamentului în formă depersonalizată, cu excepția numelui și prenumelui candidatei, care rămân publice. Comisia va publica, de asemenea, decizia pe pagina sa web, în cazul în care candidata nu se opune publicării.

Această decizie a fost adoptată în unanimitate de către toți membrii participanți ai Comisiei.

Decizia a fost întocmită în limba engleză și tradusă în limba română.

Semnătura:

Herman von HEBEL
Președinte al Comisiei